

KAUNO SUSIVIENIJIMAS „SODAI“

Juridinių asmenų registras. Kodas 193130569. Savanorių per. 304 -2, LT -49453 Kaunas. Tel. (8 37) 313058
Atsiskaitomoji sąskaita Nr. LT 8773 0001 0002 2371 53 AB bankas „Swedbank“

2019-05-24 Nr. 323

Seimo Pirmininkui Viktorui Pranckiečiui.
Ministrai Pirmininkui Sauliui Skverneliui.
Teisingumo ministrui Elvinui Jankevičiui.

Kreipimasis

Pastaruoju metu, vadovaujantis Aplinkos ministerijos parengtais teisės aktais, dauguma savivaldybių įvedė atliekų tvarkymo infrastruktūros išvystymui ar priežiūrai rinkliavą pavadinta pastoviaja dalimi, kurios mokėjimo prievolė susieta ne su suteikiama paslauga, bet su privataus turimo asmeninio turto nuosavybe. Sodininkų bendrijos nekvestionuoja savivaldybių teisės įvesti, kad ir sunkiai protu suvokiamą prievolę mokėti neproporcingo dydžio rinkliavą ne valstybei, bet privačioms atliekų tvarkymo struktūroms ne už paslaugas, bet už turimą turtą.

Problema tame, kad Jonavos savivaldybės Taryba, nepaisydama galiojančių teisės aktų nuostatų, padarumo ir žmoniškumo, siekiant atvirai korupcinių tikslų, žengė drastišką žingsnį šios rinkliavos surinkimo prievolę ir jos administravimo kaštus, kurie beje įskaičiuoti į rinkliavos kainą, t. y. administruojančio privataus UAB funkcijas perkėlė sodininkų bendrijoms. Savivaldybių nustatomų rinkliavų ir paslaugų įkainių dydžių nekontroliuoja jokia institucija, kas sąlygojo atliekų tvarkymo paslaugos kainų disproporciją netgi tarp gretimų rajonų nebe procentiniais punktais, bet kartais! Ne tik sodiečiai, bet ir teisininkai pakraupę vartydami UAB „Jonavos paslaugos“ pateiktas rinkliavų skolų sąskaitas s. b. „Stumbras“ – 5580 Eur., s. b. „Inkaras-2“ – 6120 Eur. ir t. t.. Pažymėtina, kad šios bendrijos už paslaugą t. y. už išvežtus iš bendrijų atliekų kiekius yra sąžiningai atsiskaičiusios.

Tiek Civiliniame kodekse, tiek sodininkų bendrijų Registre registruotuose įstatuose imperatyviai akcentuojama, kad bendrija neatsako už savo narių prievoles, o šie neatsako už bendrijos prievoles. Dar aiškiau reglamentuoja Sodininkų bendrijų įstatymo 20 str. nuostatos: „Bendrijai draudžiama bendrijos pajamas skirti kitai, negu nustatyta bendrijos įstatuose veiklai“, „Bendrija gali turėti ir įgyti tik tokias civilines teises ir pareigas, kurios neprieštarauja bendrijos įstatams“, „Bendrijai draudžiama garantuoti, laiduoti ar kitaip užtikrinti kitų asmenų prievolių įvykdymą“ ir t. t.. Taigi, tiek Sodininkų bendrijų įstatymas, tiek įstatai ne tik nesuteikia bendrijoms įgaliojimų, bet ir draudžia atstovauti savo narių mokestinių prievolių mokėjimui tretiesiems asmenims, susijusių su jų asmeniniu turtu, be jų įgaliojimo nei tiesiogine, nei bendrine prasme.

Sodininkams yra nesuvokiami teismų sprendimai įpareigojantys sodininkų bendrijas užsiimti Sodininkų bendrijų įstatymo draudžiama finansine veikla rinkti rinkliavas tretiesiems asmenims iš bendrijos narių, ne bendrijos narių ir net teismų pagalbą iš atsisakančių mokėti tokias rinkliavas prievartauti jų surinkimą ir mokėjimą privačiam UAB Jonavos paslaugos. Dar sunkiau suprantami sprendimų motyvai nutartyse: „Bendrijos pareigos mokėti nustatytą įmoką už atliekų tvarkymą negali paneigti nei LR Sodininkų bendrijų įstatymas, nei bendrijos steigimo dokumentai, nes šie teisės aktai nereglamentuoja komunalinių atliekų tvarkymo sistemų ir įmokų surinkimo organizavimo klausimų, o tik nustato sodininkų bendrijų veiklos pagrindus, bendrijos ir jos narių tarpusavio santykius Taigi bendrijos narių ir bendrijos tarpusavio santykiai grindžiami narių solidarumo, lygiateisiškumo, demokratiškumo ir tarpusavio susitarimo bei pagalbos principais. Remiantis šiais principais, sureguliuojami bendrijos narių tarpusavio atsiskaitymo klausimai, kurie negali pakeisti kitų viešosios teisės normų, būtent normų dėl nustatytos įmokos už atliekų tvarkymą.“

Sodiečiams kyla nuostaba, nuo kada nebe įstatymai formuoja viešosios teisės normas, bet teismų praktikuojamos selektyvios doktrinos paneigiančios įstatymines nuostatas ir dispozityviai primetančios nepriimtinas, ypatingus, keliančius sumaištį tarpusavio santykiuose ir naujas funkcijas sodininkų bendrijoms. Panevėžio, Jonavos ir kitose savivaldybėse susiformavo praktika pateikinti sąskaitas paskaičiuotas pusmečio atbuline ir net praeitų metų data.

LR Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad teisinio tikrumo ir teisinio aiškumo imperatyvas suponuoja privalomus reikalavimus teisiniam reguliavimui, kuris turi būti aiškus ir darnus, teisės normos neturi prieštarauti viena kitai ar Civiliniam kodeksui (konstitucinio Teismo 2003-05-03, 2004-01-26 d. nutarimai).

Nelikus galimybės apginti sveiko proto, sąžiningumo ir teisingumo kriterijais pagrįstą viešąjį interesą, daugeliui sodininkų bendrijų liko arba likvidavimosi išeitis arba dalyvauti nusikalstamame lupikavimo iš savo narių procese, talkininkaujant nesąžiningo pasipelnymo ir viršpelnių prievartavime monopolinėms privačioms struktūroms.

Kauno regiono sodininkų bendrijų pirmininkų konferencija, vykusį Kaune 2019 gegužės 17 d., priėmė nutarimą kreiptis į Seimą, Vyriausybę ir Teisingumo ministeriją su prašymu:

1. Kadangi Aplinkos ministerija nesuinteresuota suvaldyti korupcijos ir lupikavimo atliekų tvarkymo sistemoje, prašome skaidresnio teisinio suregulavimo sprendžiant atliekų tvarkymo paslaugų įkainių realų kontrolės mechanizmą ir savivaldybių piktnaudžiavimą diskrecijos teise rengiant metodikas ir atliekų tvarkymo taisykles prieštaraujančias CK, Sodininkų bendrijų ir kitų įstatymų nuostatoms, kontrolę.

2. Dėl įsigalėjusio visuotinio, agresyvaus lupikavimo atliekų tvarkymo sistemoje, esant neadekvačiai dideliems advokatūros teisinių paslaugų kaštams, klestint tendencingiems teismų sprendimams, skatinantiems korupciją, prašome apsvarstyti

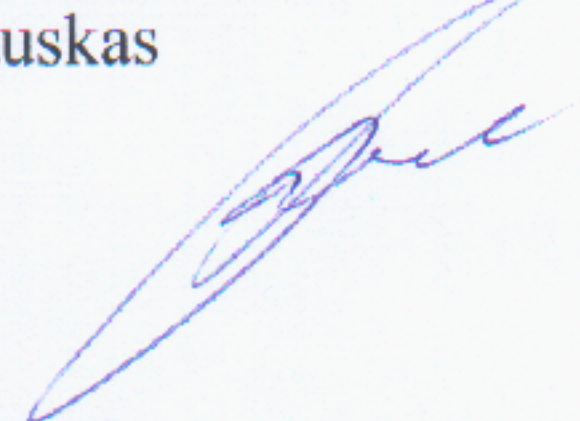
galimybę steigti ikiteisminę instanciją dėl pirminio skundų ir ginčų nagrinėjimo atliekų tvarkymo sistemoje, tikslu palengvinti žmonių įveltų į beprasmiškas kovas teismuose ir sodininkų bendrijų tąsčius teismuose.

3. Teisingumo ministeriją prašome pagalbos išaiškinti teisinius pagrindus ar pagrįstus motyvus ieškiniams teismuose, kuriais vadovaujantis sodininkų bendrijos pagrįstai galėtų teikti ieškinius ne bendrijų nariams ir kitiems bendrijų teritorijose nuosavas valdas turintiems gyventojams, kuriems nebuvo suteiktos paslaugos, tačiau už kuriuos privatus UAB „Jonavos paslaugos“ teikia sodininkų bendrijoms sąskaitas ir skaičiuoja delspinigius.

4. Konferencijos dalyviai prašo Teisingumo ministro rasti galimybę atsakyti, ar šiame prievartavimo procese tikrai nėra korupcijos? Ar sodininkų bendrijoms UAB „Jonavos paslaugos“ siuntinėjamuose raštuose, priedas Nr. 1, grasinant papildomomis sankcijomis ir mokesčiais, nėra atviros korupcijos ir neteisėto poveikio požymių?

5. Ar tikrai yra pagrįsti teismuose aiškinimai sodininkams, kad Konstitucijoje įtvirtintas savivaldybių savarankiškumas ir veiklos laisvė, organizuojant valdymą savivaldybės teritorijoje, suteikianti teisę savivaldybėms priimti nutarimus, kurių nuostatos gali būti nesuderinamos su Sodininkų bendrijų ir kitų įstatymų nuostatomis?

Konferencijos įgaliotas Kauno susivienijimo „Sodai“
pirmininkas Romualdas Šeštakauskas

Priedama:

1. UAB Jonavos paslaugos raštų s. b. „Pašiliai“ Nr. 5A-484 ir s. b. „Giraitė“ Nr. 5A-484 kopijos.
2. Trijų lapų su konferencijos dalyvių parašais kopijos.

Kont tel. 861023558

El. p. susivienijimas@kaunosodai.lt